

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

ردیف	سؤالات صفحهٔ اول	نمره										
۱	الف) قلمرو زبانی (۲ نمره) معنی واژه، املای واژه و دستور در عبارات و اشعار زیر، معنی واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. الف) گاه سفر شد باره بر دامن برانیم / تا بوسه‌گاهِ وادی ایمن برانیم ب) مگو سوخت جان من از فرط عشق / خموشی است هان، اولین شرط عشق ج) هم آنکه یکایک ز درگاهِ شاه / برآمد خروشدن دادخواه د) به سوی هزبرِ زبان کرد رو / به پیشش برآمد شه جنگ‌جو ن) زاغی در حوالی آن مرغزار بر درختی بزرگ گشنِ خانه داشت.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵										
	معادل درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. اسبی که دارای پوست خال‌دار یا رنگ به رنگ (به‌ویژه سرخ و سفید) است. (آبرَش ----- نَوند)	۰/۲۵										
۳	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) حالی (ثواب – صواب) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای بگیریم. (.....) ب) بزن زخم، این (مرهم – مرحم) عاشق است / که بی‌زخم مُردن غمِ عاشق است (.....) در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املایی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف) مار بر دوش ضحاک مظهري از اهریمن و تجسمی است از بیداد و منش خبیس. (.....) ب) ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگذارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دستِ صیاد بجستم. (.....) در گروه کلمات زیر، دو غلط املایی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید. (بانگ جرس – فرعونیان و قبطیان – تور سینین – بیعت آلاله – دف عشق – برخواست غو – عمرو و غضنفر – استخلاص یاران – نومید و خایب – مجال وقیعت) (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵										
	جدول زیر را کامل کنید.											
	<table><tr><th>فعل</th><th>بن مضارع</th><th>صفت فاعلی</th><th>صفت لیاقت</th><th>صفت مفعولی</th></tr><tr><td>می‌شنویم</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	می‌شنویم					۱
	فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی							
	می‌شنویم											
هر یک از واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانهٔ واژه در گذر زمان شده‌اند؟ الف) « پیکان » (.....) ب) « خوالیگر » (.....) ج) « میهن » (.....) د) « رعنا » (.....)	۰/۵ ۰/۵											
در بیت زیر، کلمهٔ « جولان » را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. « جانان من برخیز بر جولان برانیم / زان‌جا به جولان تا خط لبنان برانیم » (.....)	۰/۵											
با توجه به بیت «چنان دید بر روی دشمن ز خشم / که شد ساخته کارش از زهرِ چشم» درستی یا نادرستی را تعیین کنید: در گروه اسمی « زهرِ چشم »، واژهٔ « زهر » هسته است. درست ☐ نادرست ☐	۰/۲۵											
ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم												

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

ردیف	سؤالات صفحه دوم	نمره
۱۰	تعداد جملات هر یک از ابیات زیر را بنویسید. الف) «جانان من برخیز و آهنگ سفر کن / گر تیغ بارد، گو ببارد، جان سپر کن» ب) «بیامد به دشت و نفس کرد راست / پس آن‌گه باستاد هم‌رمز خواست»	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱ ۱	در بیت «تو شاهی و گر ازدها پیکری / ببايد زدن داستان، آوری»، واژه «گر» به چه معناست؟ (.....)	۰/۲۵
۱ ۲	در بیت زیر، یک «صفت نسبی» پیدا کنید و سپس بنویسید که از چه اجزایی ساخته شده است. «سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت / آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت» (.....)	۰/۵
۱ ۳	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر، تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی مصرع اول بیت «.....» الف) جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو اما ب) خواستم از رنجش دوری بگویم، یادم آمد	۰/۲۵
۱ ۴	مصرع دوم بیت «دفاع از وطن کیش فرزانی است» الف) کسی کز بدی، دشمن میهن است ب) گذشتن ز جان، رسم مردانگی است	۰/۲۵
۱ ۵	مصرع دیگر هر یک از بیت‌های زیر را بنویسید. الف) بی تو می‌گویند تعطیل است کار عشقبازی ب) که با او چنین است پیمان من	۰/۵ ۰/۵
۱ ۶	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است. گروه الف هم‌صدا با حلق اسماعیل / چشمه روشن سید ضیاءالدین شفیع / غلامحسین یوسفی / سید حسن حسینی گروه ب (* یک واژه اضافه است) (.....)	۰/۵
۱ ۷	«روضه خلد» اثر کیست؟ الف) باذل مشهدی ب) نصرالله منشی ج) مجد خوافی د) قیصر امین‌پور	۰/۲۵
۱ ۸	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید. گنج حکمت «مهمان ناخوانده» از کتاب «جوامع الحکایات» اثر «محمد عوفی» است. درست نادرست	۰/۲۵
۱ ۹	آرایه ادبی کدام گزینه در بیت «بدان محضر ازدها ناگزیر / گواهی نوشتند برنا و پیر» وجود ندارد؟ الف) استعاره ب) مجاز ج) مراعات نظیر د) تشبیه	۰/۲۵
۲ ۰	در بیت زیر، تشبیه را پیدا کنید و سپس «مشبه و مشبه‌به» آن را مشخص نمایید. «نخست آن سیه‌روز و برگشته‌بخت / برافراخت بازو چو شاخ درخت» (.....)	۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه		

ردیف	سؤالات صفحه سوم	نمره
۱ ۲	با توجه به بیت « چو کاوه برون شد ز درگاه شاه / بر او انجمن گشت بازارگاه » به پرسش زیر پاسخ دهید: « واژه « بازارگاه » مجاز از چیست؟ (.....)	۰/۲۵
۲ ۲	مفهوم کنایی هر یک از عبارات زیر را بنویسید. الف) عَلم بر دوش گرفتن (.....) ب) دندان به دندان خاییدن (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۳ ۳	با توجه به عبارت « چون او را در بندِ بلا بسته دید، زه آب دیدگان بگشاد و بر رخسار، جوی‌ها براند. »: الف) ترکیب « بندِ بلا » اضافه تشبیهی است یا اضافه استعاری؟ (.....) ب) واژه « جوی » استعاره از چیست؟ (.....)	۰/۲۵ ۰/۲۵
۴ ۲	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (۲ مورد) « چو آن آهنین کوه آمد به دشت / همه رزمگه کوه فولاد گشت » (.....)	۰/۵
۵ ۲	ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید. الف) از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم (.....) ب) هلا منکر جان و جانان ما (.....) ج) نهان راستی، آشکارا گزند (.....) د) بر مصطفی بهر رخصت دوید (.....) ن) اختلاف صیادان آنجا متواتر. (.....) و) بپوید کاین مهتر آهرمن است (.....) ه) سپر بر سر آورد شیرِ اله (.....) ی) ثقتِ دوستان به گرمِ عهد تو بیفزاید. (.....)	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		سال تحصیلی:
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		تعداد صفحه: ۴
			مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

ردیف	سؤالات صفحه چهارم	نمره										
26	مفهوم کلی بیت «فرض است فرمان بردن از حکم جلودار / گر تیغ بارد، گو ببارد، نیست دشوار» کدام است؟ الف) اطاعت از رهبر ○ ب) شهادت طلبی ○	۰/۲۵										
27	باتوجه به محتوای درس «کاوه دادخواه» و بیت «خروشید کای پایمردان دیو/ بریده دل از ترس گیهان خدیو»؛ «پایمردان دیو» چه کسانی بودند؟ ()	۰/۵										
28	در مصرع «تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید»؛ منظور شاعر از «تخت» و «نگین» و «اهریمن» چیست؟ ()	۰/۷۵										
29	در عبارت زیر، مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید. «مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و <u>موجب سیادت</u> را به ادا رسانید.» ()	۰/۵										
30	هر یک از بیت های ردیف اول با کدام یک از مفاهیم ردیف دوم، مطابقت دارد؟ <table><tr><th>ردیف اول</th><th>ردیف دوم</th></tr><tr><td>بیت</td><td>مفهوم</td></tr><tr><td>الف ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد</td><td>شدت ترس و وحشت</td></tr><tr><td>ب پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بت خانه ها در فرنگ</td><td>رعایت حق دوستی</td></tr><tr><td>ج مروّت نبینم رهایی ز بند / به تنها و یارانم اندر کمند</td><td>سکوت در برابر سختی ها</td></tr></table> ()	ردیف اول	ردیف دوم	بیت	مفهوم	الف ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	شدت ترس و وحشت	ب پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بت خانه ها در فرنگ	رعایت حق دوستی	ج مروّت نبینم رهایی ز بند / به تنها و یارانم اندر کمند	سکوت در برابر سختی ها	۰/۷۵
ردیف اول	ردیف دوم											
بیت	مفهوم											
الف ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز / کان سوخته را جان شد و آواز نیامد	شدت ترس و وحشت											
ب پرید از رخ کفر در هند رنگ / تپیدند بت خانه ها در فرنگ	رعایت حق دوستی											
ج مروّت نبینم رهایی ز بند / به تنها و یارانم اندر کمند	سکوت در برابر سختی ها											
31	داستان زیر را که از مثنوی مولوی انتخاب شده، به لحاظ محتوا با متن درس «حملة حیدری» مقایسه کنید. «از علی آموز اخلاص عمل / شیر حق را دان منزّه از دغل / در غزا بر پهلوانی دست یافت / زود شمشیری برآورد و شتافت او خدو انداخت بر روی علی / افتخار هر نبی و هر ولی / در زمان انداخت شمشیر آن علی / کرد او اندر غزایش کاهلی گشت حیران آن مبارز زین عمل / وز نمودن عفو و رحم بی محل / گفت بر من تیغ تیز افراستی / از چه افکندی مرا بگذاشتی؟ گفت: من تیغ از پی حق می زنم / بنده حقم نه مأمور تنم / شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین من باشد گوا» () () ()	۱/۲۵										
شادی، رادی و آزادی شما را آرزومندم												

پاسخ تشریحی این آزمون
در صفحه بعدی آمده‌است

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

پاسخ تشریحی

(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املاي واژه و دستور

پاسخ پرسش شماره ۱ الف) باره: اسب / ب) فرط: بسیاری / ج) یکایک: ناگهان / د) هژبر: شیر / ن) گشن: انبوه، پُر شاخ و برگ.

پاسخ پرسش شماره ۲ ابرش: اسبی که دارای پوست خال‌دار یا رنگ به رنگ (به‌ویژه سرخ و سفید) است.

پاسخ پرسش شماره ۳ شکل املاي صحیح واژگان: الف) صواب / ب) مرهم

پاسخ پرسش شماره ۴ غلط املاي عبارت الف) خبیس: خبیث / غلط املاي عبارت ب) بگذارند: بگزارند.

پاسخ پرسش شماره ۵ غلط‌های املاي و شکل صحیح: تور سینین: طور سینین / برخواست غو: برخاست غو.

پاسخ پرسش شماره ۶ بن مضارع: شنو / صفت فاعلی: شنونده، شنوا، شنیدار / صفت لیاقت: شنیدنی / صفت مفعولی: شنیده.

پاسخ پرسش شماره ۷ الف) پیکان: هم معنای قدیم خود را حفظ کرده و هم معنای جدید پذیرفته است (معنای قدیم: آهن نوک تیز سر تیر و نیزه) (معنای جدید: نوعی ماشین) / ب) خوالیگر: به دلایلی از فهرست واژگان حذف شده است (معنای قدیم: آشپز) (معنای جدید: از فهرست واژگان حذف شده است) / ج) میهن: با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد (معنای قدیم: میهن و کشور) (معنای جدید: میهن و کشور) / د) رعنا: با از دست‌دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده است (معنای قدیم: زن نادان) (معنای جدید: خوش‌قد و قامت)

پاسخ پرسش شماره ۸ جولان در مصراع اول: نام ارتفاعاتی در سوریه / جولان در مصراع دوم: تاخت و تاز.

پاسخ پرسش شماره ۹ درست: در گروه اسمی «زهر چشم» واژه «زهر» هسته و واژه «چشم» وابسته پسین از نوع مضاف‌الیه است.

پاسخ پرسش شماره ۱۰ بیت الف: هفت جمله: جانان من (۱) - برخیز (۲) - آهنگ سفر کن (۳) - گر تیغ بارد (۴) - گو (۵) - ببارد (۶) - جان سپر کن (۷) / بیت ب: چهار جمله: به دشت بیامد (۱) - نفس راست کرد (۲) - پس آنگه باستاد (۳) - هم‌رمز خواست (۴).

پاسخ پرسش شماره ۱۱ واژه «گر» به معنای «یا» است.

پاسخ پرسش شماره ۱۲ صفت نسبی: جانانه / شیوه ساخت: اسم + انه = جان + انه.

(ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) حفظ شعر، تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

پاسخ پرسش شماره ۱۳ الف) جغد بر ویرانه می‌خواند به انکار تو اَمّا.

پاسخ پرسش شماره ۱۴ ب) گذشتن ز جان، رسم مردانگی است.

پاسخ پرسش شماره ۱۵ جواب قسمت الف) عشق اَمّا کی خبر از شنبه و آدینه دارد.

جواب قسمت ب) کنم جان خود را فدای وطن.

پاسخ پرسش شماره ۱۶ «هم‌صدا با حلق اسماعیل» از «سید حسن حسینی» / «چشمه روشن» از «غلامحسین یوسفی»

پاسخ پرسش شماره ۱۷ کتاب «روضه خلد» اثر «مجد خوافی» است.

پاسخ پرسش شماره ۱۸ درست: «مهمان ناخوانده» از کتاب «جوامع الحکایات» اثر «محمد عوفی» است.

به نام خدایی که خود، شاعر است			
سوالات آزمون درس: فارسی (۲)	پایه: یازدهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: اسفندماه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		
دبیرستان:	سرفصل آزمون: درس ۱۰ تا ۱۵		
	مدت امتحان: ۷۵ دقیقه	طراح: یاری	سال تحصیلی:
		تعداد صفحه: ۴	

پاسخ تشریحی

- پاسخ پرسش شماره ۱۹ ● جواب قسمت « د » / اژدها: استعاره از ضحاک / بُرنا و پیر: مجاز از همه مردم / محضر و گواهی و نوشتن: مراعات نظیر.
- پاسخ پرسش شماره ۲۰ ● در مصراع دوم تشبیه وجود دارد: بازو (مشبه) - شاخ درخت (مشبه به).
- پاسخ پرسش شماره ۲۱ ● بازارگاه: مجاز از اهل بازار.
- پاسخ پرسش شماره ۲۲ ● الف) علم بر دوش گرفتن: کنایه از آماده مبارزه شدن / ب) دندان به دندان خاییدن: کنایه از خشمگین شدن.
- پاسخ پرسش شماره ۲۳ ● الف) «بندِ بلا» اضافه تشبیهی است؛ زیرا بلا به بندی تشبیه شده که باعث گرفتاری می‌شود / ب) واژه «جوی» استعاره از اشک.
- پاسخ پرسش شماره ۲۴ ● آهنین کوه: استعاره از عمرو / رزمگه مانند کوه فولاد: تشبیه / دشت و گشت: جناس ناقص اختلافی (ناهم‌سان) / کل بیت: اغراق / دشت: مجاز از میدان جنگ / کوه و دشت - فولاد و آهنین: مراعات نظیر.

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

- پاسخ پرسش شماره ۲۵ ● الف) صدای حرکت کاروان از هر طرف به گوشم می‌رسد.
- ب) آگاه باش! ای کسی که ما و معشوق ما را انکار می‌کنی.
- ج) صداقت از بین رفت و دروغ و آسیب همه‌جا را فراگرفت.
- د) حضرت علی (ع) برای کسب اجازه نزد پیامبر (ص) آمد.
- ن) شکارچیان پیایی در آن‌جا رفت‌وآمد داشتند.
- و) حرکت کنید؛ زیرا این پادشاه، شیطان صفت است.
- ه) حضرت علی (ع) سپر را برای دفاع از خود، روی سر گرفت.
- ی) بر اعتماد دوستان به جوانمردی و بخشش عهد و پیمان تو افزوده می‌شود.
- پاسخ پرسش شماره ۲۶ ● مفهوم کلی «فرض است فرمان‌بردن از حکم جلودار / گر تیغ بارد، گو ببارد، نیست دشوار»: الف) اطاعت از رهبر.
- پاسخ پرسش شماره ۲۷ ● «پایمردان دیو»: دستیاران حکومت ضحاک بودند.
- پاسخ پرسش شماره ۲۸ ● تخت: سرزمین فلسطین / نگین: قدس شریف / اهریمن: اسرائیلیان.
- پاسخ پرسش شماره ۲۹ ● تکالیف سروری و ریاست خود را باید انجام بدهم (وظایف رئیس‌بودن خود را انجام دهم).
- پاسخ پرسش شماره ۳۰ ● مفهوم بیت الف: سکوت در برابر سختی‌ها / مفهوم بیت ب: شدت ترس و وحشت / مفهوم بیت ج: رعایت حق دوستی.
- پاسخ پرسش شماره ۳۱ ● در شعر مولوی به مسائل معنوی و غلبه حضرت علی (ع) بر هوای نفس تاکید شده‌است؛ ولی در شعر باذل مشهدی بیشتر بر نیروی بدنی و پهلوانی حضرت علی (ع) اشاره شده‌است.